

ISCED 4 - Postsekundární neterciární vzdělání

Základní pravidla

ISCED 4 podchycuje programy, které jsou z mezinárodního pohledu hraniční mezi vyšším sekundárním a postsekundárním vzděláváním, i když v konkrétní zemi mohou být jasně považovány za vyšší sekundární nebo za postsekundární programy.

Programy **ISCED 4 nelze**, s ohledem na obsah, **považovat za programy terciární úrovně vzdělávání**. Většinou nemívají výrazně vyšší úroveň než programy úrovně ISCED 3, ale slouží pro rozšiřování znalostí účastníků, kteří již ukončili studium programů úrovně ISCED 3.

Patří sem programy určené k přípravě studentů pro studium na úrovni ISCED 5, kteří, ačkoli ukončili úroveň ISCED 3, nestudovali kurikulum, které by umožňovalo vstup na úroveň ISCED 5, to znamená základní přípravné kurzy pro studium na vysoké škole, nebo krátké odborné programy. Lze sem rovněž zahrnout také druhé sekundární programy.

Zahrnuje také:

- odborné tematické kurzy uskutečněné během profesního života člověka, např. školení o používání počítačových programů,
- rekvalifikační kurzy.

Klasifikační hlediska

Pro určení úrovně ISCED 4 platí tato hlediska:

- programy zpravidla vyžadují úspěšné zakončení úrovně ISCED 3, to znamená jakéhokoli programu úrovně ISCED 3A, 3B nebo 3C, jehož typická úhrnná teoretická doba trvání je alespoň tři roky,
- obsah programu může být specializovanější nebo podrobnější a jeho realizace může být složitější než u obsahu těch programů, které jsou nabízeny na vyšší sekundární úrovni bez ohledu na to, v jaké instituci je tento program organizován,
- studující jsou obvykle starší než studující programů na vyšší sekundární úrovni,
- typická doba trvání programu se pohybuje mezi šesti měsíci až dvěma roky (v přepočtu na prezenční studium).

Doplňková hlediska

K dalšímu rozdělení této úrovně je zapotřebí tří hledisek:

- zaměření programu,
- typ následného vzdělávání nebo určení,
- úhrnná teoretická doba trvání programu.

Zaměření programu

Doplňkové hledisko *zaměření programu* rozděluje programy do kategorií:

- všeobecné vzdělávání,
- příprava na odborné vzdělávání,
- odborné vzdělávání.

Typ následného vzdělávání nebo určení

Podle tohoto doplňkového hlediska může být úroveň ISCED 4 dále rozdělena takto:

ISCED 4A	programy připravující ke vstupu na úroveň ISCED 5,
ISCED 4B	programy připravující ke vstupu na úroveň ISCED 5B,
ISCED 4C	programy úrovně ISCED 4, které nejsou určeny pro přímý vstup na úroveň ISCED 5, ale směřují přímo na trh práce.

Úhrnná teoretická doba trvání

Úhrnnou dobu trvání je třeba počítat od začátku ISCED 4. Programy jsou v ČR obvykle v délce šest měsíců až dva roky.

Kombinace doplňkových hledisek pro ISCED 4

Programy úrovně ISCED 4	Typ následného vzdělávání nebo určení	Zaměření programu		
		Všeobecné vzdělávání	Příprava na odborné vzdělávání	Odborné vzdělávání
ISCED 4A	Programy umožňující vstup na úroveň ISCED 5			
ISCED 4B	Programy umožňující vstup na úroveň ISCED 5B			
ISCED 4C	Programy umožňující přímý vstup na trh práce, neumožňující vstup na úroveň ISCED 5			

Příklady vzdělávacích programů zařazených v ISCED 4 v České republice:

- 4A nástavbové studium
- 4A zkrácené studium v oborech ukončených maturitní zkouškou
- 4A bývalé pomaturitní studium kvalifikační
- 4A absolventi středních škol ukončených maturitní zkouškou, kteří absolvovali vzdělání v dalších oborech ukončených maturitní zkouškou
- 4A absolventi středních škol ukončených maturitní zkouškou, kteří absolvovali další vzdělání organizované vysokou školou nesměřující k udělení titulu
- 4C učební obory po absolvování střední školy
- 4C rekvalifikační kurzy vyžadující předchozí vzdělání na střední škole
- 4C rekvalifikační kurzy v délce od 6 měsíců do 2 let
- 4C pomaturitní studium na jazykových školách s akreditací MŠMT
- 4C zkrácené studium v oborech ukončených výučním listem
- 4C absolventi středních škol ukončených závěrečnou zkouškou, kteří absolvovali vzdělání v dalších oborech ukončených závěrečnou zkouškou